

**ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного
торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Луценко Олексій Юрійович

ПБ здобувача

КУРСОВА РОБОТА

Особливості оцінки ефективності роботи підприємства

Тема

Навчальна дисципліна	<u>Аналіз господарської діяльності</u> назва навчальної дисципліни
Ступінь освіти	<u>Бакалавр</u> фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр
Галузь знань	<u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> шифр і назва галузі знань
Спеціальність	<u>051 Економіка</u> код і найменування спеціальності
Освітньо-професійна	<u>Економіка підприємства</u> назва освітньо-професійної програми
Академічна група	<u>ЕБ-21</u> назва академічної групи

Харків, 2024 рік

**ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий
коледж Державного торговельно-економічного
університету»**

**Циклова комісія економіки, управління та адміністрування
Луценко Олексій Юрійович**

ПІБ здобувача

ЗАВДАННЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ

Виконання роботи за розділами	Термін виконання
Вибір та затвердження теми	05.02 – 23.02.2024
Добір та аналіз літератури за обраною темою	26.02 – 02.03.2024
Складання плану курсової роботи	04.03 – 09.03.2024
Написання вступу та I розділу	11.03 – 30.03.2024
Написання розрахункової частини (II розділ) курсової роботи	1.04 – 20.04.2024
Написання висновків та пропозицій, оформлення курсової роботи	22.04 – 25.04.2024
Подання курсової роботи керівнику для рецензування (для рекомендації до захисту)	26.04 – 29.04.2024
Захист курсової роботи	13.05 – 18.05.2024

Навчальна дисципліна Аналіз господарської діяльності

назва навчальної дисципліни

Тема роботи Особливості оцінки ефективності роботи підприємства

тема курсової роботи

Термін подання
завершеної роботи

29.04.2024 р.

фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр,
бакалавр

Графік виконання роботи

Завдання видав

Завдання отримав

Науковий керівник

Здобувач

(підпис)

ПІБ здобувача

(підпис)

ПІБ

здобувача

«___» _____ 2024 р.

«___» _____ 2024 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ I. Теоретичні аспекти підвищення ефективності діяльності підприємства	
1.1. Сутність та значення ефективності підприємства.....	6
1.2. Оцінка ефективності роботи підприємства.....	8
1.3. Фактори підвищення ефективності роботи підприємства.....	11
Висновки до розділу I.....	13
РОЗДІЛ II. Аналіз динаміки фінансових результатів діяльності підприємства та факторний аналіз їх зміни.	
2.1. Розрахунок Валового прибутку (збитку), фінансового результату від операційної діяльності, фінансового результату до оподаткування, чистого фінансового результату.....	14
2.2. Аналіз динаміки фінансових результатів діяльності підприємства та факторний аналіз їх зміни.....	17
Висновки до розділу II.....	19
ВИСНОВКИ	20
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	21

ВСТУП

Світ перебуває у постійному русі та щодня потребує змін та безперервного розвитку. Все змінюється і те, що було актуальним багато років тому, може або залишитись на ринку, або взагалі зникнути. Базою успіху будь-якого підприємства є правильно розроблена та чітка система управління ефективністю, організація якої є найважливішим завданням для менеджменту компанії. Сьогодні нам показує, що кожен керівник на ринку, або будь-який працівник компанії має максимально використовувати свої знання та уміння для підвищення ефективності діяльності фірми незалежно від сфери її діяльності, адже люди та їх можливості - це чинники сили організації. Саме через це все більше уваги та вивченню підлягають процеси керування, вдосконалюють управління ефективністю підприємства, адже від цього залежить процвітання та робота підприємства в цілому і як наслідок його прибутковість та конкурентоспроможність на ринку.

Актуальність теми дослідження зумовлена тим, що поняття «оцінка ефективності підприємства» є однією з тем, яка ніколи не втратить своєї актуальності, адже саме від ефективності діяльності компанії та правильно проведеного управління залежить її функціонування, розвиток та подальше зростання. Сучасні умови ХХІ щодня диктують нові правила. Нестабільна політична та економічна ситуація в країні, невизначеність, зростаюча конкуренція - є сьогодні справжнім викликом для кожної компанії, незалежно від сфери її діяльності. Тому ефективність підприємства напряму залежить від вміння пристосовуватися, адаптуватися, бути гнучким, вміти знаходити вихід та раціональне рішення у будь-якій ситуації.

Метою роботи є вивчення теоретико-методичних основ та практичних розробок щодо особливостей оцінки ефективності діяльності підприємства.

Відповідно до поставленої мети в роботі вирішуються наступні **завдання**:

- визначити ключові поняття оцінки ефективності підприємства;
- оцінити ефективність діяльності підприємств;

- провести аналіз динаміки фінансових результатів діяльності підприємства та факторний аналіз їх зміни.
- графічно проілюструвати результати аналізу, де показати динаміку зміни чистого доходу та основних факторів, які чинять вплив на нього.

Об'єктом дослідження є процес управління ефективністю підприємства на прикладі компанії.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних аспектів управління ефективністю підприємства.

Теоретико-інформаційну базу дослідження склали законодавчі та нормативні акти України, матеріали монографій, періодичних видань, збірки наукових статей та тез доповідей, Інтернет-ресурси, інформаційні й статистичні дані компанії.

Методи дослідження. Основою для дослідження стали теоретичні положення управління ефективністю підприємства. Щоб досягти поставленої мети у роботі були використані матеріали з наукових посібників, статті, фінансові звіти, результати діяльності компаній.

Структура курсової роботи складається зі вступу, основної частини: з двох основних розділів, до кожного з яких є підсумок, що узагальнює інформацію, надану в основних розділах, та головний висновок після детального дослідження теми, список використаної літератури. Робота містить 22 сторінки, 2 рисунки, 5 таблиць.

РОЗДІЛ I. Теоретичні аспекти підвищення ефективності діяльності підприємства

1.1. Сутність та значення економічної ефективності підприємства

Ефективність підприємства є однією з головних задач, яку ставить перед собою керівник для досягнення успіху в компанії. Питання ефективності було і завжди залишатиметься актуальним саме через те, що воно охоплює не лише теоретичні підходи, а також знаходить свій прояв на практиці у справжньому житті.

Беззаперечним фактом є те, що для характеристики такого поняття як «ефективність підприємства», важко підібрати одне визначення, яке буде охоплювати усі найважливіші елементи. Спричинено це тим, що ефективність – це багатогранне поняття, яке проявляється та є невід’ємною складовою майже усіх процесів, які відбуваються в компанії. Також воно включає у себе дуже багато нюансів, які визначають діяльність підприємства.

Поняття ефективність можна трактувати по різному. Існує дуже багато підходів до визначення цього поняття і саме в цьому розділі ми розглянемо одні із них.

Наприклад, Перерва К. Г. у статті «Ефективність як економічна категорія» [1], пропонує наступне групування визначення «ефективності»:

1. Ефективність, як відношення «витрати-результат».
2. Ефективність, як досягнення максимального ефекту при мінімальних затратах ресурсів.
3. Ефективність, як результативність діяльності [1, с. 139].

Проаналізувавши різні групи визначень, можна об’єднати авторів, які притримуються однієї думки щодо характеристики поняття «ефективність».

Визначення поняття «ефективність»

Група визначення	Автор	Трактування
Ефективність, як досягнення максимального ефекту при мінімальних затратах ресурсів	Макконнелл К. Р., С. Л. Брю	«Економічна ефективність досягається коли будь-які необхідні товари і послуги виробляються з найменшими витратами» [2]
	Р. Квентин Графтон, Дейл Сквірес, Кевін Дж. Фокс	«Економічна ефективність – це здатність фірми виробляти певну кількість продукції за мінімальними витратами завдяки як технічній ефективності, так і ефективному розподілу ресурсів» [6].
Ефективність, як відношення «витрати-результат»	Б. А. Райзберг, Л. Ш. Лозовський, Є. Б. Стародубцева	«Ефективність» - «результативність економічної діяльності, економічних програм і заходів, що характеризується відношенням отриманого економічного ефекту, результату до витрат факторів, ресурсів, який зумовив отримання цього результату; досягнення найбільшого обсягу виробництва із застосуванням наявної обмеженої кількості ресурсів або забезпечення заданого випуску при мінімальних витратах» [3; 4].
	Андрійчук В. Г.	«Ефективність – це результативність певного процесу, дії, яка вимірюється співвідношенням між результатом і витратами (ресурсами), що його зумовили» [8].
	Мочерний С. Т.	«Ефективність – здатність приносити ефект, результативність процесу, проекту тощо, які визначаються як відношення ефекту, результату до витрат, що забезпечили цей результат» [5].
	Говорушко Т. А.	«Ефективність як економічна категорія є узагальнюючим теоретичним виразом і мисленою формою виробничих відносин у тісній взаємодії з продуктивними силами та їх розвитком і відображає певні сторони елемента, явища чи процесу та в сукупності характеризує економічний лад у цілому» [7, с. 10].

Джерело: таблицю систематизовано на підставі джерел [2; 6; 3; 4; 5;

6, с. 10; 18; 10].

Можна зробити висновок, що поняття «ефективність» є багатограним та пройшло довгий шлях еволюції. Усі визначення мають зміст і є правильними, бо пов'язані з діяльністю людини.

1.2. Оцінка ефективності роботи підприємства

У попередньому пункті першого розділу було розглянуте питання сутності ефективності та її значення для роботи підприємства. Проте виникає наступне логічне питання про те, яким чином можна оцінити економічну ефективність роботи компанії.

Проблема оцінки економічної ефективності є дуже актуальною для будь-якого підприємства через ряд очевидних причин. Від вибору методів оцінки залежить подальший рух компанії, що впливає на розробку стратегії, інструменти, які необхідно використовувати для досягнення цілей і як наслідок - результат діяльності усього підприємства. Дослідженню цього питання також присвячена велика кількість наукових робіт та праць.

Діяльність підприємства складається з багатьох різних елементів і відповідно до цього класифікація оцінки ефективності може наповнюватися різними характерними показниками [14].

Братанич М. В. у статті «Класифікація видів і форм прояву ефективності» [10], пропонує наступну класифікацію ефективності, яку можна наочно представити у наступній таблиці 1.2.

Таблиця 1.2

Класифікація видів і форм прояву ефективності [10]

№	Ознака класифікації	Вид ефективності	
1.	За наслідками отриманих результатів	Ефективність	Економічна
			Соціальна
			Соціально-економічна
2.	За характером здійснюваних витрат	1. Ефективність застосовуваних ресурсів 2. Ефективність витрат (спожитих ресурсів)	
3.	За видами господарської діяльності	1. Ефективність виробничої діяльності 2. Ефективність торговельної діяльності 3. Ефективність банківської діяльності 4. Ефективність страхової діяльності	
4.	За рівнем об'єкта господарювання	1. Ефективність економіки в цілому 2. Ефективність галузі 3. Об'єднання підприємств, підприємства, структурного підрозділу підприємства 4. Ефективність виробництва окремих видів продукції	

5.	За рівнем оцінювання	<ol style="list-style-type: none"> Ефективність рівня суспільства Ефективність рівня суб'єкта підприємництва (господарювання) 	
6.	За умовами оцінювання	<ol style="list-style-type: none"> Ефективність реальна Ефективність розрахункова Ефективність умовна 	
7.	За ступенем збільшення ефекту	<ol style="list-style-type: none"> Первісна ефективність Мультиплікаційна ефективність 	
8.	За метою визначення	<ol style="list-style-type: none"> Абсолютна ефективність Порівняльна ефективність 	
9.	За типом процесу	Ефективність	виробничих процесів
			управління
			інвестиційної діяльності
			інноваційної діяльності
			маркетингової діяльності
			фінансової діяльності

Таблиця складена відповідно до класифікації, запропонованої у статті автора Братанич М. В. [11].

Важливо підкреслити той факт, що світ диктує нові правила. Тому необхідно зауважити те, що оцінка ефективності компанії не може проводитися без аналізу бізнес-процесів, які відбуваються всередині організації. З огляду на це, Архіпов Н. М. у своїй праці [10] зазначає, що «Одним з напрямів підвищення ефективності функціонування підприємства є вдосконалення його окремих бізнес-процесів та бізнес-моделі діяльності, що обумовлює розвиток управління» [10, с. 23].

Архіпов Н. М. поділяє бізнес-процеси на: основні; управлінські; допоміжні (обслуговуючі) [10, с. 23].

Доречно навести за приклад ще одну групу показників оцінки економічної ефективності підприємства, яка відповідає за види діяльності, які здійснює підприємство. Архіпов Н. М. пропонує виокремити наступні види діяльності, які здійснює підприємство торгівлі, а саме: торгівельна; виробнича; орендна. [10, с. 22]. Таким чином, базуючись на матеріалах статті Архіпова Н. М. [10], можна узагальнити ці дані у наступній таблиці 1.3.

Показники економічної ефективності підприємства за видами господарської діяльності

Вид ефективності	Показники
Ефективність торговельної діяльності	<ul style="list-style-type: none"> • рентабельність обороту; • оборотність запасів; • рівень маржинального прибутку; • тривалість операційного циклу; • продуктивність праці торговельного персоналу; • рентабельність праці торговельного персоналу
Ефективність виробничої діяльності	<ul style="list-style-type: none"> • рентабельність виробництва продукції; • тривалість виробничого циклу; • продуктивність праці виробничого персоналу; • рентабельність праці виробничого персоналу
Ефективність орендної діяльності	<ul style="list-style-type: none"> • дохід на один квадратний метр орендованої площі; • прибуток на один квадратний метр орендованої площі.

Джерело: таблицю складено на основі праці Архіпова Н. М. [10].

Проаналізувавши матеріал та інформацію з таблиць, можна зробити висновок про те, що складність оцінки економічної ефективності проявляється у тому, що універсального єдиного підходу немає. Кожне підприємство, в залежності від сфери своєї діяльності, особливості як звичайних, так і бізнес-процесів, має обрати та досліджувати свої специфічні, характерні показники, які можуть показати реальний стан економічної ефективності діяльності. Іншими словами, від вибору відповідних показників, за якими компанія буде досліджувати та аналізувати свою діяльність, залежить її подальші функціонування, розвиток, престижність та місце на ринку серед конкурентів [15].

Таким чином, керівництво кожної компанії обирає для себе унікальні, характерні для їх сфери діяльності показники оцінки економічної ефективності. Належна структуризація отриманих результатів дає змогу проаналізувати стан компанії, а саме: виявити приховані проблеми, слабкі сторони організації та вчасно відреагувати на них, зробити акцент на сильних сторонах, зміцнити позиції на ринку, тим самим підвищивши конкурентоспроможність підприємства.

1.3. Фактори підвищення ефективності роботи підприємства

У двох попередніх пунктах першого розділу, були досліджені та проаналізовані сутність, значення поняття «економічної ефективності» та продемонстровані показники, які дозволяють зробити результат вимірним, прийнятним для порівняння і наочно відобразити реальний стан функціонування підприємства.

Економічна ефективність за визначенням, яке дає Головачев О. С. у підручнику «Економіка підприємства» [3] це: «Результативність, ступінь використання ресурсів або віддача витрат, яка визначається співвідношенням досягнутих результатів і використаних ресурсів» [3, с. 181]. Тому завдання підвищення економічної ефективності полягає у знаходженні «оптимальності відповідних результатів і витрат» [3, с. 180] та «скороченні витрат на одиницю продукції і тим самим при наявності тих самих ресурсів (трудових, матеріальних, інтелектуальних, фінансових) збільшити прибуток підприємства» [3, с. 180].

Виникає питання не лише у підборі належних та доцільних показників, які дають можливість оцінити економічну ефективність діяльності компанії, а також визначити фактори, принципи, які допоможуть підвищити ефективність, забезпечити подальшу безперебійну та добре організовану роботу, яка зміцнить позицію, місце підприємства на ринку та підвищить його конкурентоспроможність.

Проаналізувавши принципи, відповідно до праці Головачева О. С. [12], можна прийти до наступного висновку про те, що підвищення економічної ефективності підприємства необхідне для аналізу діяльності підприємства з двох позицій:

1. оцінки рівня використання ресурсів з метою отримання економічного результату;
2. для фундаментального обґрунтування впровадження управлінських рішень (активізація інноваційно-інвестиційної діяльності, використання нових технологій, покращення організації надання послуг) [12, с. 184].

Однією з основних цілей підвищення економічної ефективності будь-якого підприємства є забезпечення конкурентоспроможності не тільки самої компанії, а й продукції чи наданих послуг [12, с. 185].

Можна виділити два основних способи підвищення економічної ефективності підприємства [12, с. 200]:

1. Зростання прибутку як кінцевого результату виробництва разом зі зростанням об'ємів виробництва, реалізованої продукції чи наданих послуг при однакових затратах.

2. Зниження витрат ресурсів при підвищенні якості продукції (наданих послуг) [12, с. 200].

Для першого напрямку підвищення економічної ефективності, здійснюється пошук резервів для збільшення прибутку. Досягається така ефективність за рахунок наступних дій:

1. Підвищення ціни на продукцію або надані послуги.
2. Зниження собівартості продукції/послуг – позитивний ефект для компанії, адже реалізується принцип скорочення витрат на виробництво продукції при однаковому об'ємі виробництва.

3. Збільшення об'ємів реалізованої продукції.

4. Зростання якості продукції або наданих послуг – покращення іміджу компанії, зростання конкурентоспроможності серед інших компанії та на рівні продукції.

5. Пошук нових або більш вигідних ринків збуту – розширення мережі впливу, залучення нових клієнтів.

6. Швидка та безперебійна реалізація товарів/послуг у оптимальний строк – зменшення складування, витрат на склад, зменшення простоїв [12, с. 200].

Таким чином, підвищення економічної ефективності компанії є її першим пріоритетом через ряд таких позитивних наслідків як [16]:

1. Зростання конкурентоспроможності підприємства (як на рівні продукції чи наданих послуг, так і серед компаній-конкурентів).

2. Посилення впливу на ринку (стримування компаній-конкурентів чи компаній, що виробляють / надають товари (послуги) – замітники.

3. Зростання якості продукції (послуг), що прямо впливає на прибутковість компанії.

4. Зростання прибутків та їх раціональний розподіл, що призводить до подальшого вдосконалення функціонування компанії (наприклад, вдосконалення виробництва).

Важливість та необхідність процесу підвищення економічної ефективності є беззаперечним фактом, бо кожне підприємство, що прагне досягнути успіху, має постійно покращувати свою діяльність. Проте, варто зауважити найголовніше. Окрім досягнення економічної ефективності, підборі факторів її підвищення, менеджмент компанії має робити необхідні кроки для утримання та збереження успіху на доцільному (високому) рівні. Цей процес можливий за наявності постійного моніторингу та контролю за усіма показниками, критеріями, чинниками, які безпосередньо пов'язані з ефективністю та функціонуванням кожної системи компанії.

Висновки до розділу I

Розглянувши теоретичні аспекти управління економічною ефективністю, можна зробити висновок, що це один з найважливіших аспектів функціонування підприємства, який залежить від багатьох факторів. Ефективність є багатограним поняттям, його вивчення та дослідження необхідне кожній компанії для знаходження саме того набору показників, які охоплюватимуть специфіку галузі, внутрішніх процесів підприємства, вплив зовнішніх факторів. Отже, підвищення економічної ефективності підприємства – це справжній комплекс дій, який вимагає постійного аналізу, контролю та вдосконалення. Варто зазначити, що це результат ефективної роботи системи менеджменту компанії – як на рівні керівництва, так і на рівні працівників, які об'єднані єдиною метою, а також доцільно обраної та чіткої стратегії розвитку, якої дотримується організація.

РОЗДІЛ II. Аналіз динаміки фінансових результатів діяльності підприємства та факторний аналіз їх зміни.

2.1. Розрахунок Валового прибутку (збитку), фінансового результату від операційної діяльності, фінансового результату до оподаткування, чистого фінансового результату.

Заносимо вихідні дані в таблицю (відповідно до номера в ЖУРНАЛІ АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ, а саме номер 9) фінансових результатів роботи підприємства та розраховуємо[13]:

- а) валовий прибуток (збиток);
- б) фінансовий результат від операційної діяльності;
- в) фінансовий результат до оподаткування;
- г) чистий фінансовий результат.

Дані записуємо в таблицю:

Таблиця 2.1

Фінансові результати роботи підприємства за 2022 р., в тис. грн

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	451563	127853
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(293956)	(103695)
Валовий: прибуток	2090	157607	24158
збиток	2095		

Продовження таблиці 2.1

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Інші операційні доходи	2120	7541	6512
Адміністративні витрати	2130	(9233)	(16175)
Витрати на збут	2150	(85633)	(92647)
Інші операційні витрати	2180	(7354)	(7105)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	62928	
збиток	2195		(85257)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	3925	805
Інші доходи	2240	0	0
Фінансові витрати	2250	(300)	(450)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	66553	
збиток	2295	( )	(84902)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	0	0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	66553	
збиток	2355	( )	(84902)

Складаємо аналітичну таблицю, розраховуємо абсолютне та відносне відхилення і величину впливу на чистий прибуток:

2.2. Аналіз динаміки фінансових результатів діяльності підприємства та факторний аналіз їх зміни

Таблиця 2.2

Показник	Базисний період, тис. грн	Звітний період, тис. грн	Відхилення		Вплив на чистий прибуток, грн
			абсолютне, грн	відносне, %	
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	127853	451563	+323710	+253,2	+323710
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	103695	293956	+190261	+183,5	-190261
Валовий прибуток (збиток)	24158	157607	+133449	+552,4	+133449
Інші операційні доходи	6512	7541	+1029	15,8	+1029
Інші операційні витрати	7105	7354	+249	+3,5	-249
Фінансовий результат від іншої операційної діяльності	-593	187	+780	-68,4	+780
Адміністративні витрати	16175	9233	-6942	-42,9	+6942
Витрати на збут	92647	85633	-7014	-7,6	+7014
Фінансовий результат від операційної діяльності	85257	62928	-22239	-26,2	-22239
Фінансові доходи	805	3925	+3120	387,5	+3120
Фінансові витрати	450	300	-150	-33,3	+150

Показник	Базисний період, тис. грн	Звітний період, тис. грн	Відхилення		Вплив на чистий прибуток, грн
			абсолютне, грн	відносне, %	
Фінансовий результат від фінансової діяльності	355	3625	+3270	921,1	+3270
Дохід від участі в капіталі	0	0	0	0,0	0
Втрати від участі в капіталі	0	0	0	0,0	0
Фінансовий результат від участі в капіталі	0	0	0	0,0	0
Фінансовий результат до оподаткування	-84902	66553	+151455	+21,61	+151455
Витрати (дохід) з податку на прибуток	0	0	0	0,0	0
Чистий прибуток	-84902	66553	151455	-21,61	x

1. Визначаємо сумарний вплив усіх факторів:

$$(+323710)+(+1029)+(+7014)+(+3120)+(-190261)+(-249)+(+6942)+(+150)=$$

$$=151455 \text{ грн}$$

Для більшої наочності графічно ілюструємо результати аналізу, де показуємо динаміку зміни чистого доходу та основних факторів, які чинять вплив на нього (Рисунок 1, Рисунок 2).

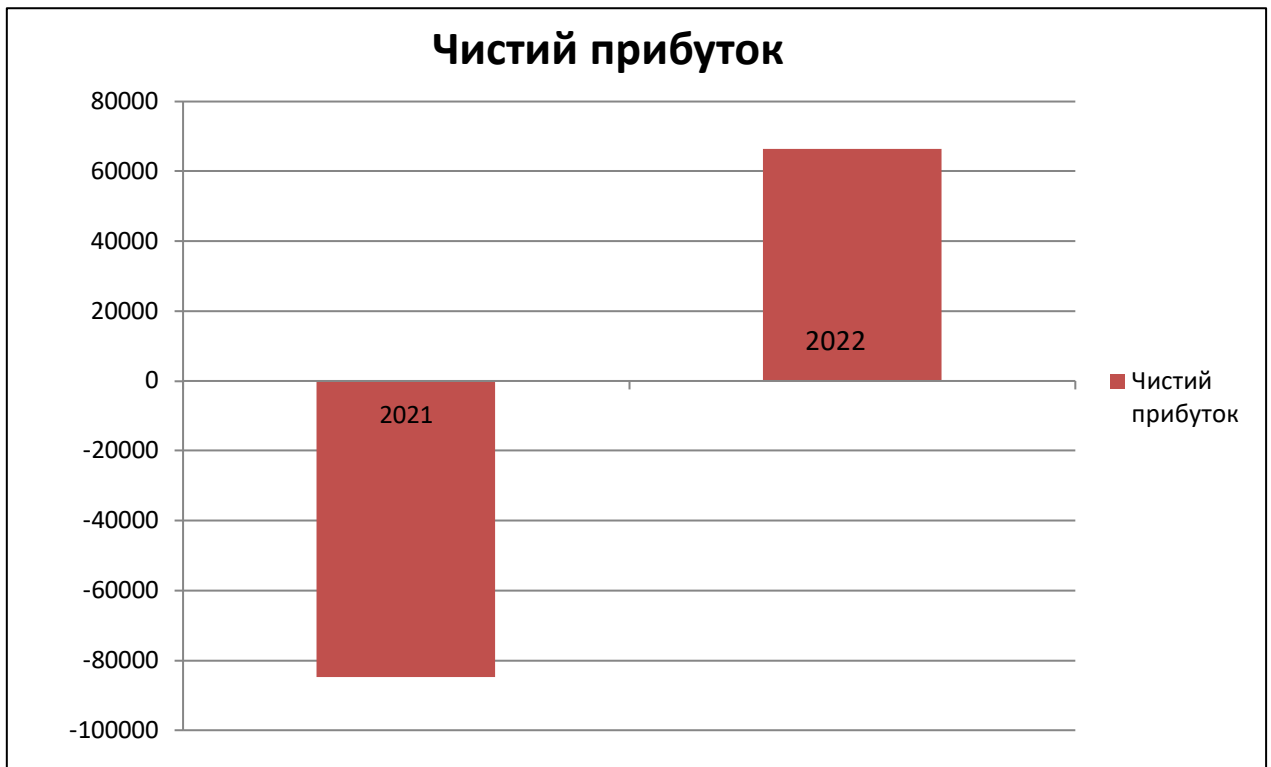

Рис. 1. Динаміка зміни чистого прибутку.

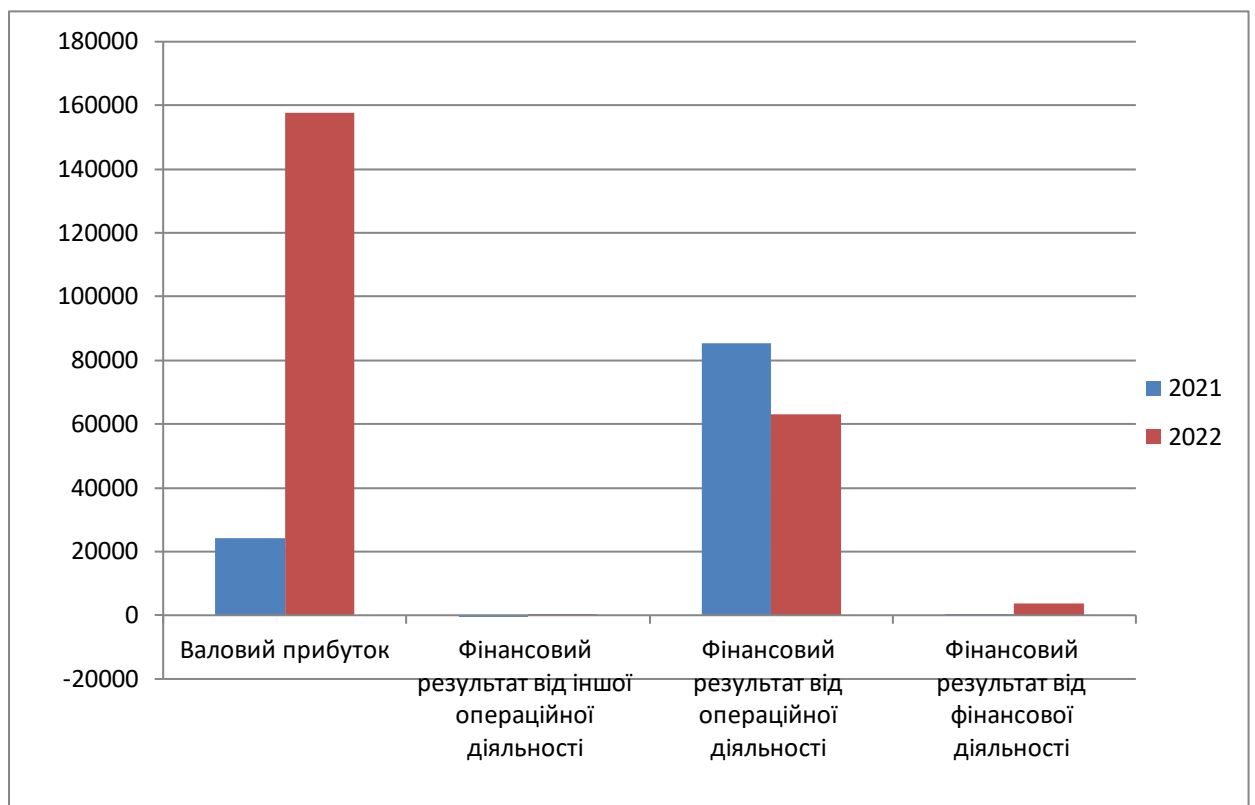

Рис. 2. Динаміка зміни валового прибутку, фінансового результату від іншої операційної діяльності, фінансового результату від операційної діяльності та фінансового результату від фінансової діяльності.

Висновки до розділу II

Як видно з таблиці, динаміка зміни чистого прибутку має позитивну тенденцію. Якщо в базисному періоді підприємство мало збитки 84902 тис грн, то у звітному чистий прибуток становив 66553 тис. грн, або збільшився на 151455 тис., або на **21,61** %. У тому числі валовий прибуток збільшився на **133449** тис. грн, або на 552,4 %, фінансовий від іншої операційної діяльності зріс на 68,4 %, фінансовий результат від операційної діяльності знизився на **22239** тис. грн, прибуток від фінансової діяльності збільшився на **3270** тис. грн, фінансовий результат до оподаткування зріс на 21.61 %.

Отже, за досліджуваний період чистий прибуток збільшився на 151455 тис. грн.

При цьому позитивний вплив мали такі фактори:

- збільшення доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) сприяло зростанню прибутку на 323710 тис. грн;
- збільшення інших операційних доходів збільшило прибуток на 1029 тис. грн;
- зменшення витрат на збут сприяло збільшенню прибутку на 7014 тис. грн.
- збільшення фінансових доходів збільшило прибуток на 3120 тис. грн.

Негативний вплив на зміну чистого прибутку чинили такі фактори:

- збільшення собівартості реалізованої продукції призвело до зменшення прибутку на 190261 тис. грн;
- збільшення інших операційних витрат призвело до зменшення прибутку на 249 тис. грн;
- збільшення адміністративних витрат зменшило прибуток на 6942 тис. грн.
- збільшення фінансових витрат зменшило прибуток на 150 тис. грн.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дослідження щодо підвищення ефективності підприємства були вивчені теоретичні основи та розглянуті практичні інструменти, що дозволяють підвищити ефективність функціонування компанії.

Основні категорії, що характеризують ефективність управління компанії залежать від специфіки галузі та продукції/товарів/послуг, які пропонує компанія і в залежності від особливостей процесів, керівництво компанії самостійно визначає основні критерії, за якими вони вимірюватимуть ефективність різних підрозділів, тобто економічна ефективність підприємства є багатограним поняттям, що залежить від багатьох специфічних факторів.

На базі курсової роботи було виявлено, що головними важелями в управлінні ефективністю підприємства є чітко та правильно сформована стратегія компанії, яка направлена на досягнення основних цілей організації, що обов'язково мають корелювати та взаємодіяти з цілями кожного працівника компанії, адже людські ресурси – це рушійна сила та основа функціонування та процвітання будь-якого підприємства, незалежно від сфери діяльності та обраної галузі.

Було проведено розрахунок валового прибутку (збитку), фінансового результату від операційної діяльності, фінансового результату до оподаткування, чистого фінансового результату підприємства.

Було складено аналітичну таблицю, розраховано абсолютне та відносне відхилення і величину впливу на чистий прибуток. Проведено аналіз динаміки фінансових результатів діяльності підприємства та факторний аналіз їх зміни.

Для більшої наочності було графічно ілюстровано результати аналізу, де показано динаміку зміни чистого доходу та основних факторів, які чинять вплив на нього (Рисунок 1, Рисунок 2) та зроблено висновки щодо роботи підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Перерва К. Г. Эффективность как экономическая категория [Электронный ресурс] / К. Г. Перерва, А. В. Кравчук // Вісник НТУ «ХПІ» № 15(1291). – 2018. – Режим доступу до ресурсу: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/36344/1/vestnik_KhPI_2018_15_Pererva_Efektyvnist.pdf.
2. Макконнелл К. Р. Экономикс: принципы, проблемы и политика / К. Р. Макконнелл, С. Л. Брю. – М.: ИНФРА-М, 2003. – 972 с.
3. Райзберг Б. А. Словарь современных экономических терминов / Б. А. Райзберг, Л. Ш. Лозовский. – 4-е изд. – М.: Айрис-пресс, 2008 – 480 с.
4. Райзберг Б. А. Современный экономический словарь / Б. А. Райзберг, Л. Ш. Лозовский, Е. Б. Стародубцева. – М.: ИНФРА-М, 2010 – 512 с.
5. Мочерний С. Т. 1 : А (абандон) – К (концентрація виробництва) : енциклопедія / відп. ред. С.В. Мочерний. – К. : Академія, 2000. – 863 с.
6. Grafton R. Q. Private property and economic efficiency: a study of a common- pool resource / R. Q. Grafton, D. Squires, K. J. Fox // Journal of Law and Economics. – 2000. –Vol. 43, No. 2, – P. 679-714.
7. Говорушко, Т. А. Эффективность как экономическая категория / Т. А. Говорушко // Наукові праці НУХТ. - 2007. – № 20. – С. 74–76.
8. Андрійчук В.Г. Теоретико-методологічне обґрунтування ефективності виробництва // Економіка АПК. - 2005. - № 5. - С. 52 --63.
9. Петрович И.М. Экономика та фінанси підприємства : підручник / И. М. Петрович, Л. М. Прокопишин-Рашкевич. – Львів, 2014. – 408 с
10. Падерин И.Д. Научные и практические аспекты повышения экономической эффективности современного предприятия // Вісник Академії економічних наук України. – 2003. – №1. – С. 89–95.
11. Русак Н.А. Экономический анализ в условиях самофинансирования предприятий. –, 1989. – 215 с.

12. Білик М. Д., Павловська О. В., Притуляк Н. М., Невмержицька Н. Ю. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2005. — 592 с.

13. Методичні рекомендації (Аналіз ГД).

14. Куценко А. В. Організаційно-економічний механізм управління ефективністю діяльності підприємств споживчої кооперації України [електронний ресурс] / А. В. Куценко // Полтавський університет споживчої кооперації України. — 2008. — Режим доступу до ресурсу: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/749>.

15. Основи економічної теорії: Підручник / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. С. Шевченко. — Х.: Право, 2008. — 448 с.

16. Падерин И.Д. Научные и практические аспекты повышения экономической эффективности современного предприятия // Вісник Академії економічних наук України. — 2003. — №1. — С. 89–95.